

Кыргыз Республикасынын
Президенти Садыр ЖАПАРОВ:

"АТА-БАБАЛАРЫБЫЗ ТАТААЛ СЫНООЛОРДУ БАШЫНАН КЕЧИРИП, УЛУУ ДӨӨЛӨТ КУРУУГА ЖЕТИШТИ"



*Президент Садыр Жапаровдун 7-ноябрда
Тарых жана ата-бабаларды эскерүү
күндөрүнө карата кыргызстандыктарга
кайрылуусу.*

«Урматтуу мекендештер! Кымбаттуу кыргызстандыктар!

Эчен кылымдарды карыткан элибиз көкүрөгүнө эгемен эл болуу, эркин мамлекет куруу ой-мүдөөсүн бекем уютуп, бул асыл максаттарга жетүү үчүн тарыхтын нечендеген бороон-чапкындарына буюгуп, бирок буйдалып калбай, улуу дөөлөт курууга чейин жетишип, татаал сыноолорду башынан кечиргенин ошол карт тарыхтын өзү күбөлөйт, өзү тастыктайт.

Улут катары калыптанып, мамлекеттүүлүгүбүздүн түптөлүшүндө жаратман инсандардын эмгеги менен тарыхка өчпөс из калтырган окуялардын орду чоң.

Алардын бири соңку жаңы тарыхта болуп өткөн 1916-жылдагы

улуттук-боштондук үчүн күрөш жана 1917-жылдын 7-ноябрындагы Улуу Октябрь Социалисттик революциясы Кыргыз мамлекетинин кайра жаралуусуна шарт түзгөн терең мааниге ээ окуялар.

Ата-бабаларыбыздан калган бай тарых, баа жеткис мурас бизге чоң жоопкерчиликти жүктөйт. Азаттык идеясын бекем карманып, көз карандысыздыгын ар дайым бекем коргоону ураан кылып келген ата-бабаларыбыз баскан бараандуу жолду барктап, бизге тартуу кылган керемет жерди, нускалуу элди көздүн карегиндей сактап, анын бир чымчым жерин кемитпей, бир үзүм нарк-насилин бузбай кийинки муунга өткөрүп берүү биздин ыйык парзыбыз.

Элибиздин басып өткөн жолун сыйурмат менен эскерип, татаал тарыхтан таамай сабак алып, учурдагы абалыбызга баа берип, андан туура жыйынтык чыгарып келечекке бийик максаттарды коюшубуз абзел.

Мына быйыл Кыргыз Республикасынын Эгемендүүлүгүнүн 30 жылдыгы белгиленип жатат. Аны менен удаалаш эле элибиздин чыгаан уулдары, мамлекеттүүлүктү түптөөчүлөр Жусуп Абдрахманов, Касым Тыныстанов, окумуштуу тилчи Хусеин Карасаевдин 120 жылдыгын белгилеп, алардын эл-жерин үчүн жасап кеткен ат көтөргүс эмгектерин жаш муундарга даңазалап жатабыз. Ошондой эле мамлекеттик жана коомдук ишмер Исхак Раззаковдун 110 жылдыгы да өткөрүлүп, республиканын өнүгүү жолуна түшүүсү үчүн кошкон зор салымы даңкталып, анын айткан сөздөрү туура багытка жол көрсөткүч болуп олтурат.

XX кылымда тагдыр чечүүчү окуяларда, кыйын кезеңдерде, кыйчалыш шарттарда элди ачарчылыктан сактап тим болбостон, илим-билимге жетелеп, өз алдынча башкарууга ээ болуусуна бүткүл өмүрүн арнаган жогоруда аттары аталган жана аларга үзөңгүлөш болгон улуу инсандарыбызды

эскерип, таазим этүү тарыхы менен сыймыктанган дымактуу эл экендигибизден кабар берет.

Кадырлуу кыргызстандыктар! Калайык калк!

Биздин сыймыктана турган өтмүшүбүз, кылымдарды карыткан өрнөктүү маданиятыбыз жана үлгү боло турган тарыхый инсандарыбыз бар. Демек, ата-бабаларыбыздын, тарыхтын алдында мамлекетти өнүктүрүүгө, бийик эл болууга милдеттүүбүз!

Ал үчүн татыктуу тарбия менен адеп-ахлакка, терең билимге, алдыңкы илимге басым жасап, биримдик менен ынтымакты туу тутуу менен бийик максаттарга умтулалы!

“Тарыхы болбой эл болбойт, тамыры болбой жер болбойт” деген накыл кептин төркүнүн аңдап, улуу элдин урпактары катары тарыхыбызды алпештеп, сыйлап алалы!»

КЕМИН ШААРЫНДА МОБИЛДҮҮ КЛИНИКА АЧЫЛДЫ



Президент Садыр Жапаров 6-ноябрда Чүй облусунун Кемин районундагы Кемин шаарында мульти-диагностикалык мобилдүү клиниканын ачылыш аземине катышты.

Мамлекет башчысы адегенде жүк ташуучу унааларга орнотулуп, 8 бөлүктөн турган мобилдик клиниканы көрүп чыкты. Ал медицина кызматкерлеринин жашоо шартын жана

иштөөсүн толук камсыздаганга ылайыкталып жабдылган. Мобилдик клиниканын базасында компьютердик томография, УЗИ аппараттары, маммография, рентген-аппарат өңдүү заманбап медициналык жабдуулары менен бөлүм бар. Мындан сырткары биохимиялык жана башка анализдерди алуу үчүн лаборатордук жабдуу, хирургия бөлүмү, тез жардам унаасы бар. Дарыгерлер Кемин районунан

баштап, алдыдагы 5 жылда өлкөнүн бардык аймактарына барып, жергиликтүү тургундарды кароо, дартты аныктоо жана дарылоо боюнча кызматтарын акысыз көрсөтүшөт.

Мобилдүү медициналык клиникаларды даярдоо жана алып келүү боюнча долбоорду ишке ашырган Ислам өнүктүрүү фонду менен «Фаяль Хаир» кайрымдуулук фондусу логистика чыгымдарын, күйүүчү май, окутуу, медициналык жана техникалык персоналдын тамак-ашы менен эмгек акысын, дары-дармегин каржылап берет.

Президент Садыр Жапаров мобилдик клиниканын ишке кириши азыркы бийликтин ишинин оң натыйжаларынын бири болорун белгиледи. Райондун тургундары менен баарлашкан Мамлекет башчысы пенсияларды жогорулатуу, азык-түлүктөрдүн сапатына тийиштүү көзөмөл орнотуу, салык органдарынын чакан ишкерликке басым жасоосу, спорттук комплекстерди куруу жана башка бир катар маселелерге байланыштуу суроолоруна жооп берди.

ПРЕЗИДЕНТ САДЫР ЖАПАРОВ БАГДАД АМРЕЕВДИ КАБЫЛ АЛДЫ



Президент Садыр Жапаров 8-ноябрда Түрк тилдүү мамлекеттердин кызматташтык кеңешинин (ТМКК) Башкы катчысы Багдад Амреевди кабыл алды.

Мамлекет башчысы Садыр Жапаров Түрк кеңешине катышуучу өлкөлөрдүн интеграциялык процессинде жана көп

тараптуу кызматташтыкты бекемдөөдөгү негизги ролун баса белгиледи. Ошондой эле алдыда өтүүчү саммит, Түрк кеңешин мындан ары чыңдоо жана өнүктүрүү маселелерин талкуулоого жакшы мүмкүнчүлүк болот деген пикирин билдирди.

Жолугушуунун жүрүшүндө ТМККнын Инвестициялык фондун Бишкек шаарына жайгаштыруу маселелери талкууланды.

2018-ЖЫЛДЫН 2-СЕНТЯБРЫНДА БИШКЕК ШААРЫНДА КОЛ КОЮЛГАН ТҮРК МАДАНИЯТЫ ЖАНА МУРАСЫ ФОНДУНУН ФИНАНСЫЛЫК ЭРЕЖЕЛЕРИ ЖӨНҮНДӨ МАКУЛДАШУУНУ ЖАНА 2020-ЖЫЛДЫН 28-НОЯБРЫНДА СТАМБУЛ ШААРЫНДА КОЛ КОЮЛГАН ТҮРК МАДАНИЯТЫ ЖАНА МУРАСЫ ФОНДУНУН БЮДЖЕТИНЕ МҮЧӨ-МАМЛЕКЕТТЕРДИН МИЛДЕТТҮҮ ТӨЛӨМДӨРҮНҮН ШКАЛАСЫ ЖӨНҮНДӨ ПРОТОКОЛДУ РАТИФИКАЦИЯЛОО ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

2021-жылдын 3-ноябрында Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан кабыл алынган

1-берене

2018-жылдын 2-сентябрында Бишкек шаарында кол коюлган Түрк маданияты жана мурасы фондунун финансылык эрежелери жөнүндө макулдашуу жана 2020-жылдын 28-ноябрында Стамбул шаарында кол коюлган Түрк маданияты жана мурасы фондунун бюджетине мүчө-мамлекеттердин милдеттүү төлөмдөрүнүн шкаласы жөнүндө протокол ратификациялансын.

2-берене

Кыргыз Республикасынын тышкы иштер чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы белгиленген тартипте Азербайжан Республикасына Кыргыз Республикасы тарабынан көрсөтүлгөн Макулдашуунун жана Протоколдун күчүнө кириши үчүн зарыл болгон мамлекеттик ички жол-жоболор аткарылганы жөнүндө кабарласын.

3-берене

Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

Бишкек ш., 2021-жылдын 5-ноябры, №130

С.ЖАПАРОВ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О РАТИФИКАЦИИ СОГЛАШЕНИЯ О ФИНАНСОВЫХ ПРАВИЛАХ ФОНДА ТЮРКСКОЙ КУЛЬТУРЫ И НАСЛЕДИЯ, ПОДПИСАННОГО 2 СЕНТЯБРЯ 2018 ГОДА В ГОРОДЕ БИШКЕК, И ПРОТОКОЛА О ШКАЛЕ ОБЯЗАТЕЛЬНЫХ ВЗНОСОВ ГОСУДАРСТВ-ЧЛЕНОВ В БЮДЖЕТ ФОНДА ТЮРКСКОЙ КУЛЬТУРЫ И НАСЛЕДИЯ, ПОДПИСАННОГО 28 НОЯБРЯ 2020 ГОДА В ГОРОДЕ СТАМБУЛ

Принят Жогорку Кеңешем Кыргызской Республики
3 ноября 2021 года

Статья 1

Ратифицировать Соглашение о финансовых правилах Фонда тюркской культуры и наследия, подписанное 2 сентября 2018 года в городе Бишкек, и Протокол о шкале обязательных взносов государств-членов в бюджет Фонда тюркской культуры и наследия, подписанный 28 ноября 2020 года в городе Стамбул.

Статья 2

Уполномоченному государственному органу Кыргызской Республики в сфере иностранных дел в установленном порядке уведомить Азербайджанскую Республику о выполнении Кыргызской Республикой внутригосударственных процедур, необходимых для вступления в силу указанных Соглашения и Протокола.

Статья 3

Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней со дня официального опубликования.

Президент
Кыргызской Республики

г.Бишкек, 5 ноября 2021 года, №130

С.ЖАПАРОВ

МАМЛЕКЕТТИК ОРГАНДАРДЫН ИШИНИН КЭЭ БИР МАСЕЛЕЛЕРИ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН

ЖАРЛЫГЫ

Мамлекеттик органдардын ишин оптималдаштыруу максатында, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 70, 71-беренелерине, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 23-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык **токтом кылам:**

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу төмөнкүлөр түзүлсүн:

- Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик кадр кызматынын жана Кыргыз Республикасынын Айыл чарба министрлигине караштуу Аймактык өнүгүү мамлекеттик агенттигинин базасында Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттик;

- Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин карамагындагы Социалдык фонддун базасында Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду.

2. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 5-майындагы №114 "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Жарлыгына төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

- 5-пункту төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:
"5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу төмөнкү аткаруу бийлигинин органдары иштейт:

- Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги;

- Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик агенттиги;

- Жеке маалыматтарды коргоо боюнча мамлекеттик агенттик;

- Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттик;

- Кыргыз Республикасынын Социалдык фонду."

3. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-октябрындагы №425 "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин түзүмү жана курамы жана Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын түзүмү жөнүндө" Жарлыгына төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) 1-пунктунун тогузунчу абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

"- Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлиги;"

2) жогоруда аталган Жарлыктын 1-тиркемесинде:

- сегизинчи абзацындагы " тышкы соода жана инвестициялар" деген сөздөр алып салынсын.

4. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети ушул Жарлыктан келип чыгуучу чараларды көрсүн, ошон-

дой эле өзүнүн чечимдерин ушул Жарлыкка ылайык келтирсин.

5. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2013-жылдын 30-сентябрындагы №198 "Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик кадр кызматынын ишин өркүндөтүү жөнүндө" Жарлыгы;

2) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 11-июлундагы №150 "Мамлекеттик кызмат чөйрөсүндө Кыргыз Республикасынын Президентинин айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" Жарлыгынын 2-пункту.

6. Бул Жарлыктын аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

7. Бул Жарлык кол коюлган күндөн тартып күчүнө кирет жана расмий жарыяланууга тийиш.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

Бишкек ш., 2021-жылдын 5-ноябры, ПЖ №520

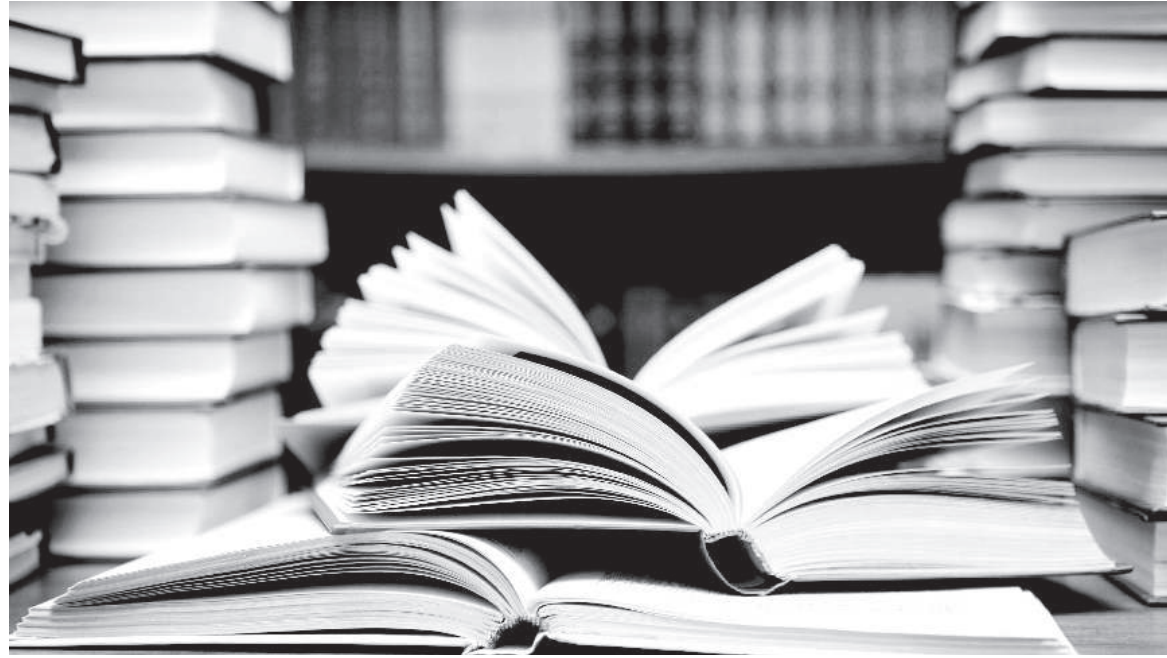
С.ЖАПАРОВ

■ Адабий сын абадай керек

ХАЛТУРА ЧЫГАРМАЛАРДЫ КИМ ТИЗГИНДЕЙТ?..

Өткөн айда биринчи жолу жандуу адабий талкуу болду. Анда Топчугүл Шайдуллаеванын аңгемелери ортого салынды. Адабий сындын акыркы могоканы Кадыркул Даутов болчу дегендерге жооп – орто муундагы бирин-экин адабиятчылардын айрым чыгармаларга тиш салып, тизгин тарта алаар дараметтери ойгоно баштады. Буга чейин адабий сынга конкурс жарыялап көрүштү эле, бирок онлайн талкуу ойдогудай боло албай калды. Эми жаңы түзүлгөн кыргыз маданий борборунун дымагы – адабий сынды жандандыруу аракетинин жерге үрөн сепкендей эле болду. Эми бул үрөнгө суу куюп, багып жетилтип, чынарга айландыруу керек. Ошондо ар бир автордун чыгармалары көк бөрүдөй талаш-тартышка түшүп, бүйүрдү кызытып, бирин ызалантып, бозортуп, бирин такшалтып, үйрөтүп, сөз кадырын көтөрүп, жөн эле сүйлөй берүүгө, жөн эле жаза берүүгө болбостугун түшүндүрөт. Антпесе, кой деген кожо, ай деген ажо жок, 30 жылдан бери колуна калем кармагандын баары “акын-жазуучу” аталып, китеп чыгарып, халтуранын казанын жакшы эле кайнатышты. Китеп окулбай калды деп айтылып жатса, китеп чыгаруучулардын саны өсүп, басмаканаларга түшкөн буйрутмалардан баш айланууда.

Акын Жыргалбек Касаболотов Топчугүл Шайдуллаеванын 20дай аңгемесин бирден талдап чыкканын айтып, өз пикирин ортого салды.



– “Эгемендик жылдарында кыргыз көркөм адабиятынын ичинен проза жанры анча өнүкпөй келатканын адабиятчылар белгилеп жүрүшөт. Жазылгандары көбүнчө тарыхый инсандарга арналып же детектив жанрында окурмандын күнүмдүк гана муктаждыгын канааттандырууга жарап келатканы, идеялык же эстетикалык табитти канааттандыргандай олуттуу темалар көтөрүлбөй жатканы да айтылууда. Аял авторлор салттуу түрдө күнүмдүк турмуштагы эркектер анча элес албаган көрүнүштөрдү жазуу жагынан чебер келишет. Топчугүл Шайдуллаева – кыргыз адабиятына салыштырмалуу кеч кошулган автор. Ал аңгеме жазат. Бул жанрдын азыркы заманга ылайык бир өзгөчөлүгү – тез окулуп, аудиториянын аң-сезимине бат сиңет, окурманды кыйнабай, ошол эле учурда чакан көлөм менен белгилүү бир идеяларды, проблемаларды козгой кеткенге ыңгайлуу. Айрыкча маалымат өтө эле көптүк кылган Интернет доорунда окурманга чыгарманы жеткирүүнүн актуалдуулугу артты. Айрымдар айткандай сөзсүз көлөмдүү чыгарма жазганда гана чоң жазуучу деп эсептелет деген стереотипти бул автордун чыгармалары четке кагууда.

Топчугүл Шайдуллаеванын

чыгармаларын бириктирип турган жагдай – дээрлик баарында кыргыз аялдарынын, айрыкча айылдык аялдардын тагдыры, көйгөйү, мүнөзү, түйшүгү чагылдырылат. Экинчиден, көбү турмуштан алынып, ошол эле учурда кыйла актуалдуу социалдык маселелерди козгойт, окурманды ошолордун тегерегинде ой жүгүртүүгө мажбур кылат. Үчүнчүдөн, баарында болбосо да кыйла бөлүгүндө мыкты чыгармаларга мүнөздүү болгон өтмө катар маанилер, улам ар кайсы өңүттөн ачылган көрүнүштөр чагылдырылган.”

Ал эми акыркы жылдары оюн түз айтып, чыгармага чыккынчылык кылбай, адабий анализди айкүрүнөн түшө калып, таштын арасынан жылтылдаган алтынды издегендей көз майын коротуп, агын ак, көгүн көк деп көөнөрбөс эмгек өтөп келаткан Рахат Аманова аттуу адабиятчы пайда болду. Сынчы, албетте айрымдарына, ал тургай көптөрүнө жакпайт. Бирок, өнүгүп-өсүү үчүн сын аба менен суудай керек. Ага ар ким эле батынып, иштей бербейт. Бул жагынан Рахат айым адабияттын дал ортосун жарып чыккандай болду. Бул анын эрдиги. Топчугүл Шайдуллаеванын аңгемелери ортого түшкөндөн кийин ал жалпы сын боюнча мындай деди:



“Азыркы заманда жарыяланган чыгармаларга ой-пикирин айткандан көпчүлүк жаа бою качат. Эмнеге антишет, кудай акы билбейм. Андан көрө оозу-мурдун кымтып, сүлкүлдөгөн сулуу келиндей көшөгөнүн аркасында отурганды оң көрүшөт. Айтайын дегеним, башканы кой, чыгармачылыкка бут койдум дегендер сын-пикирин айткандан качат. Кокус бирдеме десем бирөө-жарым жаман көрүп калат дейсиңерби, билбейм. Ой, айлана-йындар, канчага дейре жакшынын “жамынычын” жамынып жүрө бересиңер? Дегеле өз оюн ак же көк деп ачык айтпагандан кийин адабиятка күйүп атам дегенге болобу?”

Улуттук адабият үчүн күйгөн адам деп, башкасын коюп эле Пушкинди айтат, Гоголду айтат,

анакей сын макалаларды күйүп-бышып жазып турушкан эки гений! А биздикилерчи? Биздикилер акын деген ыр гана жазыш керек, жазуучу деген дейби, ашып кетсе аркы өйүз, берки өйүзгө өтүп айылчылайт, болду.

Асма көпүрөдөн ары-бери өтүп коюп адабиятка эмгегимди сиңирип койдум десеңиздер жаңылышасыздар, урматтуу калемгерлер. Себеби дегенде адабиятты адабий сын гана өстүрөт! Адабий сынды бир эле адис сынчылар айтып отурса кайсы жаны калат? Кайсы бириңе айтып үлгүрөт? Канакей, кимиң эле ар бир акын-жазуучунун баарына сын айтып үлгүрөсүң, айткылачы? Адабий сындын масштабын адис сынчылар көтөргөнү менен жалпы адабий процессти акын-жазуучулар өз колуна алыш керек, бири-бирине сын айтып, бири-бирине пикир айтып! Ооздун жели менен көөдөндө катылган адабий көйгөйлөрдү айтып, букту чыгарыш керек.

Адабият айдыңында көргөнбилген, окуган чыгармасынын агын ак, карасын кара деп айталбагандар аппак сулуу куш боюнча калышы мүмкүн. Абдан мүмкүн. Бирок, андай ак куштар көбөйгөн жерде халтуранын күнү тууйт! Анан халтура чыгармаларды тоо кылып үйүп алгандан кийин “кокуй, адабият антти-минти” дебей ак койгон оң! Халтура үйүлүп жатканда ооздун желин ачып сын-пикир айтпагандан кийин адабиятка өтөгөн кызматың да тыйынчалык. Унчукпай үр кыз болуп олтурганың - халтураны өстүргөнүн!”

Акыркы кезде адабий сынга белгилүү журналист Болотбек Таштаналиев да батыл аралашып жатат. Ал акыркы жылдары бир топ авторлордун чыгармаларын талдап чыкты. Ал эми Эсенбай Нурушев үлкөн чыгармаларга тиш салуу менен анализди жиликтеп берүүдө. Ушундай жүрүш менен кетсек, жакында көптөгөн чыгармалардын өңү ачылып, жаман-жакшысы иргелчүдөй. Демек, кыргыз адабиятына жан кирди. Ак-караны ажыратаар мезгил келди.

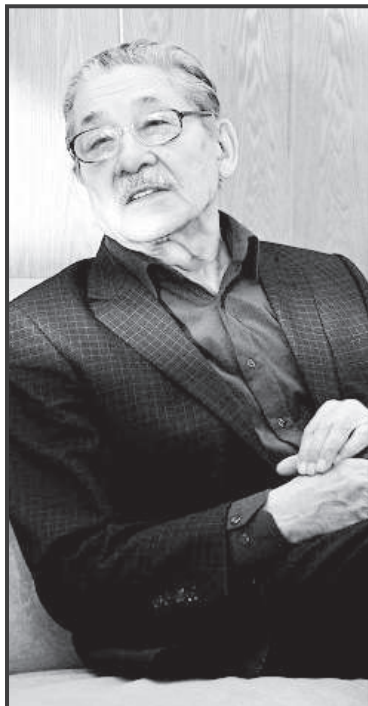
Сымбат МАКСУТОВА

КОШ БОЛУҢУЗ, УЛУУ СӨЗ ЗАЛКАРЫ...

Кылымдар тогошуп, доорлор алмашканда өздөрүнүн инсандык руху, жашаган өмүр изи, кайталангыс жана түбөлүк жашап калчу чыгармалары менен сөзсүз руханий өзөккө айланган залкарлар болот эмеспи. Аттиң дүйнө, ошондой залкарыбыз, кыргыз жана советтик драматург, кыргыз маданиятынын чыныгы символу, прозаик, публицист, сценарист, журналист, театр жана кино режиссеру, адабият таануучу, котормочу, «Манас» эпосун изилдөөгө жана пропагандалоого зор салым кошкон классигибиз,

кыргыз эли таянган алп тоолорунун бири Мар Байжиев күтүүсүз бизди таштап кетти.

Ушул күздүн башында эле Мар агай, атайлап өкмөткө келип, маданияттын, адабияттын келечек тагдыры, ахвалы, бүгүнкү күндө жаштарыбыздын адеп-ахлактык, чыгармачылык мамилелери жөнүндө өзүнүн ой толгоолорун, пландарын айтып, “кагылайын” деген өзүнө гана таандык феноменалдуу сөзү менен ийгилик каалап, бата берип, 2019-жылы кайра басылып чыккан “Манас, Семетей, Сейтек” котормо трилогия китебин тапшырып кетти эле...



Эми Мар агайсыз калдык... Өзүнүн драмалары, мезгили, сөзү менен ички дүйнөбүздү толкундатып, толуктап келген ааламын биз менен бирге калтырды да кете берди...

Мар Байжиевдин чыгармачылыгы көп кырдуу, көп сырдуу, ой жаратуунун, сөздүн кудуретин терең туйган сүрөткер катары адабияттагы өзүнүн татыктуу ордун эчак эле ээлеген... Бирок, Мар Байжиевдин масштабындагы таланттар эч качан бир эле доорго, же бир эле элге таандык эмес. Бекеринен атасы, Касым Тыныстановдун шакирти Ташым Байжиев атактуу советтик окумуштуу, филолог Николай Маррдын ысымын уулуна берген эмес экен.

Мар агай Жараткандан берилген өзүнүн кайталангыс талантына өмүрүнүн акырына чейин

бир секунда да “калп” айткан жок, улуу сөзгө ар дайым таазим этип, шыктануу менен иштеди, кыргыз элин, маданиятын, адабиятын, жашоону чындап сүйүп, татыктуу жашады. Кыргыз жерине, мамлекетине ак ниет жана толук берилгендик менен соңку деми чыкканча тынымсыз кызмат кылды. Ар бир пендеге мындай суктанаарлык тагдыр туш келбейт.

Рух өлбөс дейт... Сиздин рухуңуз, чыгармаларыңыз, ысымыңыз кыргыз барда унутулбайт!

Мар агай! Ыйманыңыз саламат, жаткан жериңиз жайлуу, топурагыңыз торко болсун!

Кыргыз Улуттук Илимдер Академиясынын мүчө корреспонденти Жылдыз БАКАШОВА

■ Жолбаян

КУРУЛАЙ ДООМАТ

Борбордук Азиянын башка өлкөлөрүндөй эле Кыргыз Республикасынын түштүк тарабындагы чек ара аймактарынан афган апиими менен күчтүү дозадагы героини ташыла турган “наркотрофикалык жолдор” бар экени белгилүү. Ушулардын баарын бууш үчүн эгемендик жылдары мамлекет тарабынан алдын жетишинче аракеттер жасалып келди. Канча адамдардын тагдыры талкаланды, миңдеген жандар тирүүлөй азапка түштү. Бүгүнкү макала ошондой кишилердин бирөөнүн гана башынан өткөргөн оор мүшкүлү жөнүндө болмокчу.

БАРДЫГЫ КАРЫЗДАН БАШТАЛГАН

Бул окуяны Ош – Бишкек жолундагы көп сапарларымдын биринде жашы 36га чыккан жигит айтып берген эле. Узак жолдо жүргүнчүлөр сапар карытыш үчүн өз баштарынан өткөн кызыктуу окуяларды бөлүшөт эмеспи. Менин каарманым өз аты-жөнү жана кичи мекени жөнүндө айткан эмес. Бул түшүнүктүү, коопсуздугун ойлогон. Анын атын болжолдуу Жоламан деп атап койдум. Эмесе, кеп Жоламанда.

– Өзүм өлкөбүздүн түштүк аймагынын тоолуу районунан болум. Эл катары Ош шаарында тиричилигимди өткөрүп жатканмын. Ал кезде жашым 25те болчу, үйлөнгөнүмө аз эле убакыт болгон. Чарчоо дегенди билбей,

соода-сатык менен кечке алектенем. Ишим жакшы эле жүрүп жаткан. Үйдөн кечкурун жаркыраган сүйүктүү жарым тосуп алат. Эсимде, 1997-жылдын ноябрь айынын аягы, күн суук. Бир досум мага 20 миң сом карыз эле, көчөдөн жолугуп калды. “Эй, баягы акчаны бербейсиңби”, – десем, “берейин, бирок азыр эмес”, – деди. Качан бере турганын сурасам, ал жакын арада Бишкекке бара турганын айтып, ошондон кийин колуна ири суммадагы акча тийерин билдирди. Анан бир аз ойлонуп туруп, “мага шерик болуп барып келбейсиңби, үстүнө 10 миң сом кошуп берем”, – деди. “Кой, мен сага пайыз менен берген эмесмин, өз акчамды эле бер”, – деп макул болгон жокмун. Досум карызды көптөн бери доолабаганымды

айтып, жакшы пайдаланганын, ыраазычылык үчүн чын жүрөгүнөн кошумчалап бере турганын билгизди. “Азыр сага акча өтө керек да”, – деп күлүп койду. Ал Бишкекке барып келген жол чыгымын өзү көтөрө турганын айтып, шерик болуумду өтүндү. Алгач макул болбой, бирок шайтан айдап, барса барып келейин дедим. Ошентип, 3-4 күндөн кийин жөнөй турган болдук. Соодамды туугандарыма дайындап, жубайымы эжемдин үйүнө жеткирип коюп, болжогон күнү жолго чыктык. Мен анча-мынча кийим кечемди салган чакан сумка алып алгам. Досум шашып бушуп келип, колундагы чакан пакетке скотчтолуп оролгон бир буюмун “сумкаңа салып койчу” деди, салып койдум. Ошол кезде

Союздан калган эски чакан автобустар жүрчү эмес беле, ошого чыгып борборго карай сапар алдык. Ичи толо жүргүнчү, жашы да бар, карысы да бар дегендей.

ӨЗБЕКСТАНГА ӨТҮП КЕТИП...

Көзүм илинип кеткен экен, ызы-чуудан улам ойгонуп кеттим. Көрсө, автобустун шофёру Чүй облусунан келген жигит болгондуктан, Жалал-Абад шаарынын четинен кескин бурула турган жерди байкабай, Өзбекстандын аймагына кирип кетиптир. Бир кыйла баргандан кийин жүргүнчүлөрдүн айтуусу менен кайра артка кайтат. Жолдо келе жатканда өзбек постундагы солдаттар менен бажы

кызматкерлери автобусту токтотууну буйрушат. Шофёр тобокел кылып газды басат. Алар артынан кубалайт, кашайып чек арага жетейин дегенде жеңил автоунаа менен өзбек милициялары алдыдан чыга калат да, колго түшөт. Ошол кезде түнкү саат 11 чамалары болуп калган. Өзбектер баарыбызды бирден текшерип, анан автобустун ичиндеги буюм-тайымдарды аңтара башташты. Кезек менин сумкама келгенде ичинен героин чыкты. Көрсө, досум аны пакеттин ичине кабат-кабат скотчтоп салып койгон экен. “Көп акча болот” дегени ушул турбайбы.

(Уландысы бар)

Азизбек ЧАМАШЕВ



КӨК-ЖАР ОКРУГДУК ШАЙЛОО КОМИССИЯСЫНЫН КУРАМЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН ТОКТОМУ

Көк-Жар округдук шайлоо комиссиясынын мүчөсү М.Б.Жусубалиеванын шайлоо комиссиясынын курамынан чыгаруу жөнүндө арыздарынын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 12-беренесине, «Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 3, 4, 8-беренелерине, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2019-жылдын 6-декабрындагы №176 токтому менен бекитилген «Шайлоо комиссияларын түзүү, таркатуу жана шайлоо комиссияларынын резервин түзүү, жүргүзүү тартиби жөнүндө» Жобосуна ылайык Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Көк-Жар округдук шайлоо комиссиясынын курамына төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:
 - Жусубалиева Марина Буркановна комиссиянын курамынан чыгарылсын;
 - Ноокат аймактык шайлоо комиссиясынын резервинен Орозалиева Мээрим Айбековна комиссиянын курамына киргизилсин.
2. Бул токтом «Эркин-Тоо» газетасына жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.
3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары Т.У.Шайназаровго жүктөлсүн.

ТӨРАГА

Н.ШАЙЛДАБЕКОВА

Бишкек ш., 2021-жылдын 3-ноябры, №774

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ КЕҢЕШИНИН ДЕПУТАТЫНЫН БОШ КАЛГАН МАНДАТЫН ӨТКӨРҮП БЕРҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН ТОКТОМУ

Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттык мандаты бош калгандыгына байланыштуу, «Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 21-беренесинин 11-бөлүгүнө, 65-беренесинин 3, 4-1 бөлүктөрүнө, «Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4, 8-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Исмаилов Нурбек Сапарбекович «Өнүгүү-Прогресс» саясий партиясынын талапкерлеринин тизмесинен Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин шайланган депутаты деп таанылсын.
2. Исмаилов Нурбек Сапарбекович Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаты болуп катталсын.
3. Исмаилов Нурбек Сапарбековичке белгиленген үлгүдөгү күбөлүк жана төш белги берилсин.
4. Бул токтом «Эркин-Тоо» газетасына жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.
5. Бул токтомдун көчүрмөсү Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешине жиберилсин.
6. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары Т.У.Шайназаровго жүктөлсүн.

ТӨРАГА

Н.ШАЙЛДАБЕКОВА

Бишкек ш., 2021-жылдын 3-ноябры, №775

Башкы редактор

АЛЕНОВ

Бахпурбек
АбдыкаровичКабылдама
62-38-75Башкы редактордун 1-орун басары
КАРЬОСОВА Жазгүл – 62-38-77Башкы редактордун орун басары
ДЫЙКАНОВА Жылдыз – 62-38-78

Коммерциялык директор

САТЫКУЛОВ Орункул – 62-19-06 факс
Уюлдук тел.: (0705) 11-75-87
(0773) 11-75-87

Жооптуу катчы

КУЛАТАЕВА Бактыгүл – 62-38-71

Бөлүмдөр:

Саясат жана экономика
бөлүмү – 66-22-27

Маданият бөлүмү – 62-18-64

Укук бөлүмү – 62-38-78

Веб-сайт – 62-38-74

Коммерциялык бөлүм – 62-18-66

"Нормативдик актылар"
журналы – 62-18-64

Башкы эсепчи – 62-38-73

Компьютердик
борбор – 62-38-74Жарнамалар кыргыз, орус, англис
тилдеринде берилет.

Жарнамалардын мазмунуна редакция жооп бербейт.

Мыйзамдар бир эле мезгилде кыргыз жана орус тилдеринде "Эркин-Тоо" гезитинде жарыяланып, ал расмий жарыялоо болуп эсептелет.

Автордун көз карашы редакциянын позициясын билдирбейт.

Биздин дарегибиз:

Бишкек шаары, 720040,
Абдумомунов көчөсү, 193.erkintoo77@mail.ru
erkintonews@gmail.com

Юстиция министрлигинен берилген катталуу күбөлүгү №592

Жумасына эки ирет:
шейшемби, жума
күндөрү чыгат.

Индекси: 68451

"Учкун" ААКнын басмаканасында басылды.
Буйрутма №1090. Нускасы 4264
Басууга 08.11.2021-ж. саат 17.00де берилди
Сатык келишим баада